

II CAPELLETES DEVOCIONALS DESAPAREGUDES

Angelita Escó Nos

Capelletes I.- Aquestes capelles, situades a la part mitjana i baixa del camí, són actuals (1983), construïdes amb rajoles i ciment. Les seues parts i dimensions imiten les antigues.

Quan vaig finalitzar l'escrit referent a la investigació de les capelletes devocionals desaparegudes a les Coves, em va semblar que hi havia matèria per a dos nombres del periòdic local "Tossal Gros". Aleshores ho vaig partir per a fer dos capítols. Ací hi és el segon lliurament, continuació del primer escrit sobre aquesta temàtica.

CAPELLETA DE SANT JOAN BAPTISTE

A l'avinguda Constitució tenia instal·lat un molí d'oli el iaio de Pepita Escó Barreda. Es deia Francisco Barreda, del Molinet, pare d'Adelaida i Mercedes. En un principi era un molí mogut per cavalleries, per la qual cosa s'apodava de sang i després els seus gendres Adrià i Pepe Bossa, que treballaven junts, el van transformar en molí d'oli elèctric. També ajudaven tota la temporada de molturació Baptiste el Menuto i Tomàs del Rejolar.

Francisco Barreda va comprar un plafó ceràmic de Sant Joan Baptiste i el va manar instal·lar a la façana del molí dins d'una fornícula coronada per un arc de mig punt, a l'altura del primer pis. Tenia un ganxo de ferro amb un llum.

Actualment Xavier i Coral s'estant construint una casa al dit molí. Com podem observar per la fotogra-

fia, no queden restes de l'antic casal del molí. Tot és obra nova.

CAPELLETES DE L'ANTIC VIA CRUCIS

Dins del dos capítols de capelletes devocionals als carrers de les Coves he considerat convenient tractar també els antics plafons ceràmics corresponents a las capelles del Via Crucis del calvari, desapareguts l'any 1936.

Encara que no estan situats als carrers, tenen en comú el fet d'estar desvaïdes, per tant mereixedores d'ésser incloses en aquest estudi.

El Via Crucis formava un conjunt de catorze plafons ceràmics, destruïts mitjançant el sistema de picar amb un objecte contundent, les figures representades, al mateix

indret de la seua col·locació o siga a l'interior de cada capella construïdes de carreus, també la majoria desfetes i la sea pedra ara forma part del pont de les capelles.

D. José Carceller Besalduch, reconeixent la importància dels antics plafons, recull i guarda les restes de maniseses d'un camper, el que més peces estalviades tenia. Per gentilesa seua el vaig poder fotografiar i fer-me idea de com eren els originals retuales ceràmics dels que sembla no es disposa de fotografies.

Poc es pot apreciar. La data de fabricació seria de finals del segle XVIII, de l'Alcora, amb els colors clàssics: diferents tons de manganés, blanc estanyífer, groc lleonat, envoltats de sanefa recta groga i taronja de 2'5 cm d'amplada cada una i de color negre la sanefa interior de 3 mm d'ampla.

Són plafons de mòdul rectangular vertical i la disposició de les manises és de 3 x 4. La mida dels taullets de 20 x 20 cm.

La tècnica totalment manual i d'autor anònim. La part inferior presentava un rectangle de 60 x 5 cm de fons estanyífer llis on s'inscrivía el nombre de cada estació i algunes lletres referents al tema de cada parada del Via Crucis.

La seua finalitat era servir per a meditar, a mesura